

Afdeling	: OCSW - Zorg & Participatie	B&W-voorstel: DJ-1191535
Naam opsteller voorstel	: Marie-Michèle Stokbroeks (0495-575846)	Zaaknummer: 1185291
Portefeuillehouder	: M.J. (Martijn) van den Heuvel Msc.	Publicatie: Openbaar

Onderwerp

Regionaal programma Volwasseneneducatie en Laaggeletterdheid Midden-Limburg 2021-2024.

Voorstel

1. In te stemmen met het Regionaal programma Volwasseneneducatie en Laaggeletterdheid Midden-Limburg 2021-2024.
2. De gemeenteraad te informeren met bijgevoegde raadsinformatiebrief.

Inleiding

In Nederland hebben 2,5 miljoen mensen van 16 jaar en ouder grote moeite met lezen, schrijven en/of rekenen. Daardoor hebben zij vaak ook beperkte digitale vaardigheden. Deze mensen zijn laaggeletterd. In Midden-Limburg zijn in totaal ruim 22.000 mensen in de beroepsbevolking laaggeletterd, waarvan ruim 15.000 mensen in ieder geval moeite hebben met taal. Dit heeft grote gevolgen. Laaggeletterden kampen vaker met werkloosheid, schulden, gezondheidsproblemen en een lager inkomen. Wanneer je informatie niet goed begrijpt, is de kans groot dat je minder zelfredzaam, minder sociaal actief en minder gezond bent dan geletterde mensen. Je vindt bijvoorbeeld minder snel een baan en je hebt minder grip op je geldzaken en gezondheid.

Door de coronacrisis worden laaggeletterden bovendien extra hard getroffen. Volgens de Sociaal Economische Raad (SER) vergroot deze crisis de bestaande verschillen in de maatschappij. Hierdoor neemt de ongelijkheid toe. Om te zorgen dat iedereen mee blijft doen is begrijpelijke en toegankelijke informatie en dienstverlening nodig, evenals passend aanbod voor alle opleidingsniveaus zodat mensen een leven lang blijven leren en ontwikkelen.

Weert, 4 november 2020	S		B	W	W	W	W	W
				GG	MvdH	TG	WvE	PS
		akkoord						
		bespreken						
Soort besluit: Besluit college								

In te vullen door het B&W secretariaat:

- Akkoord
 Akkoord met tekstuele aanpassing door portefeuillehouder
 Anders, nl.:
 Beslissing d.d.: 17 november 2020
- Niet akkoord
 Gewijzigde versie

Nummer: 10

De secretaris,

In 2019 presenteerden de ministers van OC&W en VWS en de staatssecretarissen van BZK en SZW samen het nieuwe landelijke beleidskader voor de aanpak van laaggeletterdheid. In de kamerbrief "Samen aan de slag voor een vaardig Nederland: vervolgaanpak laaggeletterdheid 2020-2024" heeft het Rijk drie doelstellingen geformuleerd:

1. Meer mensen bereiken met een aanbod op maat, vooral de groep met Nederlands als moedertaal
2. Weten wat werkt en investeren in kwaliteit
3. Samen aan de slag onder regie van de gemeenten

Uitgangspunt is dat elke arbeidsmarktregio, onder regie van de centrumgemeente en in samenwerking met relevante stakeholders en partners, aan de slag gaat met een eigen ambitieus plan, dat voorziet in een aantoonbare groei van het bereik passend bij de lokale en regionale situatie. Uiterlijk eind 2024 moet in alle gemeenten, onder regie van de centrumgemeente/ WEB-contactgemeente van de arbeidsmarktregio, een effectieve aanpak van laaggeletterdheid gerealiseerd zijn. Deze aanpak stelt de doelgroep centraal en is verbonden met het gemeentelijke beleid voor het sociaal domein.

Voor onze regio geldt dat er in samenwerking met de gemeenten Nederweert, Leudal, Echt-Susteren, Roerdalen en Maasgouw onder regie van de centrumgemeente Roermond een Regionaal programma Volwasseneducatie en Laaggeletterdheid ontwikkeld is.

Beoogd effect/doel

Onze ambitie is om laaggeletterde inwoners, vooral met Nederlands als eerste taal (NT1) te bereiken en motiveren om hun basisvaardigheden te verbeteren.

Argumenten

1.1. Preventief en integraal

Bij de aanpak van laaggeletterdheid wordt ingezet op preventie en er wordt verbinding met andere beleidsterreinen gezocht. Deze integrale aanpak helpt om de gezondheid van onze inwoners te verbeteren, armoede te bestrijden, welzijn te verbeteren, eenzaamheid tegen te gaan en participatie op de arbeidsmarkt en in de samenleving te vergroten.

1.2. Inhoud

De cirkel van laaggeletterdheid door generaties heen moeten we doorbreken. Daarom bieden wij de laaggeletterde inwoners een passend educatie- en ondersteuningsaanbod.

Extra aandacht gaat uit naar:

- Het vinden en motiveren van laaggeletterde 50-plussers die willen en kunnen meedoen;
- Laaggeletterde werkenden en werkzoekenden die hun positie op de arbeidsmarkt willen verbeteren;
- Laaggeletterden die in armoede leven;
- Laaggeletterde ouders.

1.3. Aansluiting lokaal beleid

In het programma "Weert koerst op verbinding 2018-2022" wordt het aanpakken van laaggeletterdheid via de bibliotheek genoemd als een speerpunt in het onderwijsbeleid. Daarnaast bevat het programma ook verschillende interessante aanknopingspunten voor de aanpak van laaggeletterdheid. Zo wordt uitgesproken dat het machtig zijn van de Nederlandse Taal de kansen op de arbeidsmarkt vergroot en daarom de continue aandacht van het college heeft.

Verder is het concept "positieve gezondheid" leidend bij het bepalen van de zorgondersteuning. Armoedebestrijding neemt in het programma een prominente rol in. Dit biedt een extra aanknopingspunt voor het intensiveren van de aanpak van laaggeletterdheid.

1.4. Aansluiting landelijk beleidskader

Het regionale programma Volwasseneneducatie en Laaggeletterdheid Midden-Limburg 2021-2024 voldoet aan de eisen zoals gesteld in het landelijke beleidskader voor de aanpak van laaggeletterdheid. Dit is een voorwaarde voor de subsidieaanvraag die de centrumgemeente Roermond doet bij het Rijk.

1.5. Vaststelling door centrumgemeente Roermond

De colleges van de afzonderlijke gemeenten stemmen in zodat het Regionaal programma Volwasseneneducatie en Laaggeletterdheid Midden-Limburg 2021-2024 in december 2020 ter vaststelling voorgelegd kan worden aan de gemeenteraad van de centrumgemeente Roermond.

1.6. Nieuw programma

Sinds 2018 heeft de regio Midden-Limburg een lopend programma voor volwasseneneducatie en laaggeletterdheid dat loopt tot en met 2020. Met het Regionaal programma Volwasseneneducatie en Laaggeletterdheid Midden-Limburg 2021-2024 wordt hieraan een vervolg gegeven.

2.1. Raad informeren

Het Regionaal programma Volwasseneneducatie en Laaggeletterdheid Midden-Limburg 2021-2024 hoeft alleen ter vaststelling voorgelegd te worden aan de gemeenteraad van de centrumgemeente Roermond. Om onze gemeenteraad zo tijdig, goed en volledig mogelijk te informeren ontvangt de gemeenteraad bijgevoegde raadsinformatiebrief.

Kanttekeningen en risico's

Niet van toepassing.

Financiële, personele en juridische gevolgen

De Wet educatie en beroepsonderwijs (WEB) is het juridisch en financieel kader voor het beleid gericht op volwasseneneducatie en laaggeletterdheid. Roermond is als centrumgemeente verantwoordelijk voor het realiseren van een dekkend educatieaanbod in de regio, in overleg en samenwerking met de regiogemeenten in de arbeidsmarktregio Midden-Limburg. De jaarlijkse specifieke uitkering WEB van het Rijk is bestemd voor het aanbieden van activiteiten gericht op formele en non-formele educatie. Dit educatieaanbod is gericht op het verbeteren van taal-, reken- en digitale vaardigheden bij volwassenen in onze regio. Roermond als centrumgemeente ontvangt deze middelen en legt jaarlijks financiële verantwoording af aan het Ministerie en geeft de regiogemeenten inzage in deze verantwoording.

Het Ministerie verstrekt vanaf 2020, naast de specifieke uitkering WEB, een decentralisatie-uitkering. De centrumgemeente ontvangt deze extra middelen voor de regionale aanpak van laaggeletterdheid en de coördinatie hiervan.

Duurzaamheid

Van de Midden-Limburgse beroepsbevolking tussen 16 en 65 jaar zijn ruim 22.000 mensen (15%) laaggeletterd. Deze mensen hebben grote moeite met taal en/of rekenen. Van die groep hebben ruim 15.000 mensen (10%) in ieder geval moeite met taal.

Dit heeft gevolgen voor de mate waarin zij mee kunnen doen in de samenleving. Werkloosheid, schulden, gezondheidsproblemen en eenzaamheid komen vaker voor bij laaggeletterden. De aanpak van laaggeletterdheid is dan ook een belangrijk onderdeel voor het behalen van verschillende beleidsdoelstellingen in het sociaal domein.

Uitvoering/evaluatie

Medio december 2020 wordt het Regionaal programma Volwasseneneducatie en Laaggeletterdheid 2021-2024 ter vaststelling voorgelegd aan de gemeenteraad van de centrumgemeente Roermond.

Voortvloeiend uit dit regionale programma maakt iedere gemeente een lokaal uitvoeringsplan. Dit lokale uitvoeringsplan geeft inzicht in de lokale accenten en doelgroep analyse, de lokale initiatieven en wordt ontwikkeld in samenwerking met de partners in het lokale maatschappelijk middenveld en de stichting Lezen en Schrijven. De Participatieraad wordt betrokken bij het lokale uitvoeringsplan. Het lokale uitvoeringsplan wordt ter vaststelling voorgelegd aan het college waarna de gemeenteraad hierover via een raadsinformatiebrief geïnformeerd wordt.

Communicatie/participatie

De gemeenteraad wordt geïnformeerd via bijgevoegde raadsinformatiebrief.

Bij de totstandkoming van het Regionale Programma Volwasseneneducatie en Laaggeletterdheid Midden-Limburg 2021-2024 is samengewerkt met de gemeenten Nederweert, Leudal, Echt-Susteren, Roerdalen en Maasgouw onder regie van de centrumgemeente Roermond. Stichting Lezen en Schrijven heeft een grote rol gehad in de totstandkoming van het regionaal programma:

- Door de huidige aanpak van laaggeletterdheid te inventariseren bij partnerorganisaties,
- doelgroep analyses te maken en
- te adviseren over veel gebruikte interventies, materialen en methoden bij de aanpak van laaggeletterdheid.

Overleg gevoerd met

Intern:

Frank van Beeck, teamleider Zorg & Participatie

Extern:

Bibliocenter

Stichting Lezen en Schrijven

Participatieraad

Ambtenaren van de gemeenten Roermond, Nederweert, Leudal, Echt-Susteren, Roerdalen en Maasgouw

Bijlagen:

1. Regionaal programma Volwasseneneducatie en Laaggeletterdheid Midden-Limburg 2021-2024
2. Raadsinformatiebrief Regionaal programma Volwasseneneducatie en Laaggeletterdheid Midden-Limburg 2021-2024

